

EVALUATION TOOL FOR CLASS X - 2022 FEBRUARY

SANSKRIT

Time : 1½ hour

Maximum score : 40

निर्देशाः

- आदौ 15 निमेषाः समाश्वास समयः । प्रश्नान् पठितुं इच्छानुसारं चयितुं, उत्तराणि क्रमीकर्तुं च समयः अयं उपयोक्तव्यः।
- प्रश्नस्य निर्देशान् सम्यक् पठित्वा, अवगत्य च उत्तराणि लेखनीयानि ।
- प्रश्नानां अङ्काः तत्र तत्र दत्ताः । उत्तर लेखनाय समयः अङ्काः च परिगणनीयाः ।

നിർദ്ദേശങ്ങൾ

- ആദ്യത്തെ 15 മിനിറ്റ് സമാശ്വാസ സമയമാണ്. ഈ സമയം ചോദ്യങ്ങൾ വായിക്കുന്നതിനും ഇഷ്ടമുള്ള ചോദ്യങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനും ഉത്തരങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിനും ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.
- ഓരോ ചോദ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം വായിച്ചു മനസ്സിലാക്കിയ ശേഷം ഉത്തരമെഴുതേണ്ടതാണ്.
- ഓരോ ചോദ്യത്തിനുമുള്ള സ്കോർ അതോടൊപ്പം നൽകിയിരിക്കുന്നു. ഉത്തരം എഴുതുമ്പോൾ സമയവും സ്കോറും പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്.

PART I

A. 1 മുതൽ 6 വരെയുള്ള ചോദ്യങ്ങളിൽ 4 എണ്ണമെഴുതുക. ഒരു സ്കോർ വീതം. (4 x 1= 4)

1. सुख दुःखयोः कर्ता कः?

(मनः, आत्मा, वाक्, शरीरम्)

2. “स्वराज्यं अस्माकं जन्माधिकार एव” कस्य वचनमिदं ?

(बालगङ्गाधरतिलकस्य, महात्मागान्धिनः, डा.एस्.राधाकृष्णस्य, आसादस्य)

3. वृक्षायुर्वेदस्य कर्ता कः?

(सुरपालः, भरद्वाजः, वराहमिहिरः, रामानुजः)

4. तञ्चावूर् देशाधिपः कः?

(भोजराजः, शक्तिभद्रः, शरभोजी, त्यागराजः)

5. सर्वधेनुनां माता का?

(सुरसा, सुरभिः, लक्ष्मी, अपर्णा)

6. कनकधारास्तवं केन विरचितम् ?

(माधवविद्यारण्यस्वामिना, श्रीशङ्करेण, चरकेन, सुरपालेन)

B. 7 മുതൽ 9 വരയുള്ള എല്ലാ ചോദ്യങ്ങൾക്കും ഉത്തരമെഴുതുക. 1 സ്കോർ

വീതം.

(3 x 1= 3)

7. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य कर्ता कः?

(श्रीहर्षः, भारविः, कालिदासः, माघः)

8. चेदिराजः कः?

(नलः, शिशुपालः, श्रीकृष्णः, लक्ष्मणः)

9. वाजश्रवसः पुत्रस्य नाम किम्?

(यमः, हरिः, नचिकेतः, इन्द्रः)

PART II

A. ചുവടെ നൽകിയിരിക്കുന്ന ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരമെഴുതുക. 2 സ്കോർ.

(1 x 2= 2)

10. अधोदत्तं श्लोकं पठित्वा उचितमाशयं चित्वा लिखत ।

आत्मानमेव मन्येत कर्तारं सुखदुःखयोः ।

तस्माच्छ्रेयस्करं मार्गं प्रतिपद्येत न त्रसेत् ॥

(क) लाभानां आरोग्यं श्रेष्ठं ।

(ख) सुखदुःखयोःकारणं स्वकर्म एव ।

(ग) स्वस्थचित्तेन सेव्यमानं अन्नं आरोग्याय भवति ।

B. 11 മുതൽ 12 വരെ ഉള്ളതിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിന് ഉത്തരമെഴുതുക.

2 സ്കോർ.

(1 x 2= 2)

11. उदाहरणानुसारं लिखत ।

उदाः - धावत्यत्र - धावति + अत्र ।

(क) करोत्यत्र - .....+.....।

उदाः - महान् च असौ ऋषिः च - महर्षिः ।

(क) देवः च असौ ऋषिः च - .....।

12. गद्यक्रमं लिखत -

भिक्षा त्वया दक्षिणहस्तदत्ता
मा ज्ञायतां वामकरेण ते सा ।
दानस्य चैवं निभृतं कृतस्य
पिता फलं दास्यति गुप्तदर्शी ॥

गद्यक्रमः - त्वया दक्षिणहस्तदत्ता सा ..... ते ..... मा ज्ञायतां ।
एवं ..... कृतस्य ..... च ..... फलं .....
पिता ..... ।

PART III

A. 13 മുതൽ 16 വരെയുള്ള ചോദ്യങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും 3 എണ്ണത്തിന് ഉത്തരമെഴുതുക 3 സ്കോർ വീതം. (3 x 3= 9)

13. उदाहरणानुसारं कोष्ठकात् समुचितमुत्तरं चित्वा लिखत ।

(लिखति, वदतु, पठति, अवदत्, गच्छति, गच्छतु, पठतु, वदति, अलिखत्, लिखतु, अगच्छत्, अपठत्)

लट्	लङ्	लोट्
लिखति	अलिखत्	लिखतु
.....	अवदत्	वदतु
पठति	.....	पठतु
गच्छति	अगच्छत्	.....

14. क्त्वान्त -ल्यबन्त -तुमुन्नन्त पदानि विविच्य लिखत ।

(पठित्वा, चलितुम्, निशम्य, श्रुत्वा, श्रोतुम्, विलोक्य)

क्त्वान्तम्	ल्यबन्तम्	तुमुन्नन्तम्
श्रुत्वा	निशम्य	चलितुम्
.....	.....	.....

15. समानार्थक पदानि यथोचितं योजयत ।

बलीवर्दः - ..... इन्द्रः
तरुः - ..... वृषभः
वासवः - ..... वृक्षः

16. उदाहरणानुसारं पट्टिकां लिखत ।

(वन्दमानः, पचन् , गम्यमानः, लिखन्, रुदन्)

शत्रन्तः	शानजन्तः
पचन्	गम्यमानः
.....	.....
.....	

B. ചുവടെ നൽകിയിരിക്കുന്ന ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരമെഴുതുക.

3 സ്കോർ

(1 x 3= 3)

17. उदाहरणानुसारं पट्टिकां लिखत

(ऋक्, शिक्षा, ईशम्, सामः, यजुः, माण्डूक्यं, व्याकरणं)

वेदाः	वेदाङ्कानि	उपनिषदः
सामः	व्याकरणम्	ईशम्
.....	.....	.....

PART IV

A. 18 മുതൽ 20 വരെയുള്ള ചോദ്യങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും 2 എണ്ണത്തിന് ഉത്തരമെഴുതുക. 4 സ്കോർ വീതം.

(2 x 4 = 8)

18. सूचनानुसारं वृक्षप्रभेदानधिकृत्य टिप्पणिं लिखत ।

सस्यानि मानवजीवनोपकारिणी ..... प्राचीनग्रन्थेषु परामर्शः। सुरपालः .....
वृक्षायुर्वेदः..... सस्यप्रभेदाः, वृक्षः, वनस्पतिः, वीरुत् ओषधिः उदाहरणानि।

19. सूचनानुसारं जीवनचरितं लिखत ।

नाम - अक्वित्तम् अच्युतन् नम्पूतिरिः ।
जन्म - 1926 मार्च 18 कुमारनल्लूर् , पालक्काट् ।
पितरौ - अक्वित्तम् मन वासुदेवन् नम्पूतिरिः, पार्वती अन्तर्जनम् ।
कर्ममण्डलम् - महाकविः , सामूह्यप्रवर्तकः ।
कृतयः - इरुपतां नूट्टाण्डिन्टे इतिहासम् , अमृतगाथिका, पञ्चवर्णक्विकलि,
बलिदर्शनम् इत्याद्याः।

पुरस्कारः - केरलसाहित्य अकादमि, केन्द्रसाहित्य अकादमि, एषुतच्छन्
वयलार्, पद्मश्री, जानपीठम्

20. विधिना खलु वञ्चिता वयं

वितरीतुं वटवे न शक्नुमः ।

अपि भैक्ष्यमकिञ्चनत्वतो

धिगिदं जन्म निर्थकं गतम् ॥

(क) किं निरर्थकं गतम् ?

(ख) वयं केन वञ्चिताः ?

(ग) कस्मै भैक्ष्यं वितरीतुं न शक्नुमः ?

(घ) श्लोके “निष्प्रयोजनं” इत्यर्थे प्रयुक्तं पदं किम् ?

B. 21 മുതൽ 22 വരെയുള്ള ചോദ്യങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും 1 എണ്ണത്തിന്
ഉത്തരമെഴുതുക. 4 സ്കോർ.

(1 x 4 = 4)

21. उदाहरणानुसारं पट्टिकां पूरयत ।

काव्यम्	विभागः	कर्ता
नैषधीयचरितम्	महाकाव्यम्	श्रीहर्षः
सत्यशोधनम्	आत्मकथा	.....
.....	महाकाव्यम्	माघः
क्रिस्तुभागवतम्	.....	पि.सी.देवस्य
अभिज्ञानशाकुन्तलं	.....	कालिदासः

22. सम्भाषणांशान् पूरयत ।

छात्रः - नमस्ते आचार्य ।

गुरुः - नमस्ते । ..... आगतवान् ।

छात्रः - क्रिस्तुभागवतमधिकृत्य जातुमागतवान् ।

गुरुः - तस्य कर्ता कः ?

छात्रः - ..... ।

गुरुः - उत्तमम् । तत्र प्रतिपाद्यविषयः कः ?

छात्रः - .....।

गुरुः - येशुदेवस्य जीवनचरितमेव ।

छात्रः - क्रिस्तुभागवतम् अस्माकं ग्रन्थालये अस्ति वा ?

गुरुः - आम् ..... तत् स्वीकृत्य पठतु ।

PART V

A. 23-24 വരെയുള്ള ചോദ്യങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും 1 എണ്ണത്തിന് ഉത്തരമെഴുതുക.
5 സ്കോർ. (1 x 5 =5)

23. प्रादेशिकभाषया विवर्तयत ।

हिमालयो नाम पर्वतराजः भारतस्य उत्तरभागे तिष्ठति । तस्य उन्नतानि बहूनि शिखराणि सदा हिमेन आवृतानि भवन्ति । महाकविकालिदासस्य कुमारसंभवे हिमालयः सविस्तरं वर्ण्यते । अस्मात् अनेकाः नद्यः प्रवहन्ति ।

24. प्रादेशिकभाषया विवर्तयत ।

स्वतन्त्र भारतस्य प्रथमः उपराष्ट्रपतिः द्वितीयः राष्ट्रपतिः च आसीत् डा.एस्. राधाकृष्णः। सः प्रभाषकः उत्तमाध्यापकः च आसीत् । तस्य जन्म 1888 तमे वर्षे सेप्टेम्बर् 5 दिनाङ्गे तमिलनाडु राज्ये तिरुत्तणि ग्रामे भवति । तस्य जन्मदिनं भारते अध्यापकदिनत्वेन आचर्यते । भारतस्य तत्त्वचिन्तामधिकृत्य सः अनेकान् प्रबन्धान् व्यरचयत् ।